

Život je jiný

(výťah)

Ještě pořád hladím psa po kožichu a pozoruji dlouhá vlákna slin, které mu visí z pysků, přestože pes už tu přece dávno není, muž mi ho jako v nějakém snu vytáhl pod rukama.

Jako se celé chuchvalce psích chlupů zachytily na sedačkách auta - malými háčky, jak se mi zdá, protože je odtamtud vysavač nemůže dostat -, visí mi teď všude po domě neviditelné obrazy a lapají mě podle libosti do svých sítí. Sejdu třeba dolů po schodech a najednou jsem s mužem na pláži, kde ležel druhý den v tričku, aby mu ještě víc nezrudla záda. Ležím v písku s lahví vody, on si zavinul hlavu do ručníku a spí, pravé zápěstí ve smyčce provazu, na jehož druhém konci je uvázaný pes. Také on spí, vlhkou tlamu plnou písku, ale nevádí mu to.

Dva dny po rozchodu jsem zavolala jedné numeroložce. Její adresu mám už dlouho od přítelkyně, která u ní už byla. Vyprávěla mi o ní tolik, že jsem si řekla, tam můžeš taky zajít, až budeš potřebovat, aby ti někdo řekl, kdo jsi a jak to s tebou vypadá. Vlastně je lepší, když ti nikdo neřekne, jak to s tebou vypadá, protože pokaždé nakonec dodá, že nejlíp to musí člověk vědět sám, ale když je zoufalý a není pro samý smutek schopen se k tomu, jak to s ním vlastně vypadá, sám dopracovat, najdou se vždycky jiní, které potěší, když mu to můžou za nějaký peníz říct. Stálo to přes sto eur, nevím přesně kolik přes, ale rozhovor trval přes tři hodiny, během nichž jsem se hrozně soustředila a vypila pět sklenic vody. Když jsem z bytu odešla, napadlo mě, že pro samou snahu o soustředění ani nevím, jak obličej ženy, která tam se mnou prohovořila celé hodiny, vlastně vypadal. Možná to byl její záměr. Teď jsem o sobě leccos věděla a přirozeně taky o tom muži. Jeho strom života je mohutný, má obrovskou korunu, řekla mi, ale žádný kmen ani kořeny, proto leží všechny jeho nápady a velká tvůrčí energie na zemi. Co s tím můžu dělat a proč jsem se zamilovala do padlé koruny a ona svého času do mě? Můj vlastní strom žádné takové mimořádné poselství nenabízí, alespoň už o žádném nevím.

Dostala jsem s sebou obálku, v níž byl seznam všech důležitých věcí, které mám v následující době udělat. Kromě jiného uváděl řadu pokynů, jaké knihy bych si měla přečíst, a ty byly zase plné rad, co všechno by mohlo být a co všechno by se dalo dělat, aby to, co je, bylo možné snést, změnit, zapomenout nebo dostat.

Všechny ty knihy jsem přečetla a vyřídila jsem také všechny ostatní věci ze seznamu. Například jsem tomu muži napsala dopisy a všechny je spálila, nedala jsem je jemu, nýbrž ohni, abych se zbavila představ, které mě přepadávaly nejen na schodišti. Například pokaždé, když nastartuju auto, vyskočí mi před očima obraz dokonce i se zvukem. V něm mi muž říká, že auto jede líp, když hned neodjedu a chvíli počkám, až se plyn pořádně chytí. A pokaždé, když se mi takový ozvučený obraz ukáže, jsem vděčná, že mi něco takového řekl, a položím si otázku, zda mi takových věcí nemohl říct ještě víc, i takových, které nesouvisejí s auty, s velkými a obrovskými auty.

Jednou jsme kempovali někde v cizině. Nemohla jsem uvěřit, že se opravdu podařilo najít kemp, kam nejenže nás pustili s naším obrovským autem, ale i se psem, jehož měli v kempu na seznamu jako nebezpečného bojového psa. Až do té chvíle mě nenapadlo, že by mohl být někomu nebezpečný, ale tak to v životě chodí, že se člověk musí nejprve naučit, čeho se má obávat. Někteří lidé dokonce vyžadují, aby jim za to, že ho naučili, čeho všeho se má

obávat, ještě poděkoval. Ty mi vždycky říkáš opak, říkáš neboj se, a já jsem ti za to opravdu strašně vděčná. Hned uvěřím tomu, že jsi moje největší záruka, totiž proti všemu strachu, který kolem sebe tolik lidí rádo šíří, ani nevím proč. Takže přes nebezpečí, které náš pes představoval, jsme směli zajet dovnitř, a muž se hned po příjezdu pustil do stavění. Chtěl zkonstruovat přístřešek, abychom měli víc místa pro všechny věci. Neměli jsme s sebou jen velký stůl a dvě podlouhlé lavice, ale i obrovský gril, dvě síťová lehátka, velké psí konzervy a krabice se suchým krmivem, provazy a pytle, teplovzdušný hořák na svařování plastových fólií, konstrukci pro zavěšování textilních šatníků, množství ráčen a popruhů, rohožek a beden s nádobím a potravinami, s nářadím a věcmi na lezení. Také cestou posbírané kameny, různé vykopané pařezy a písek.

Strašně málo místa jsme ale měli ve spací kabině. Byla tak malá, že už vsedě musel člověk zatahovat hlavu a myslet na to, aby držel ruce pokud možno u těla. Mohli jsme se mazlit a choulit se jeden k druhému nejen před usnutím. Nemohli jsme se vlastně z objetí ani vyprostit, jinak bychom narazili na vnitřek kabiny vyložený froté látkou, do ruksaků visících na zadní straně sedadla pro řidiče nebo do toaletních tašek, houpajících se na háčcích v místech, kde se skrývali i komáři. Nemohli jsme se jeden druhého pustit, i kdybychom chtěli.

Oba dva, muž i já, jsme byli blízko u sebe nejen přes noc, ale i ve dne. Jen jednou jsem se vydala s kbelíkem do umývárny, abych umyla nádobí, a když jsem se vracela, muž už na mě toužebně čekal a říkal, že mě rád vidí a že je to blaho. I pes nám byl tak blízký, že když jeden z nás odešel na záchod, napjatě už čekal na jeho návrat. Jedině když jsme byli všichni tři pohromadě, když jsme představovali jeden celek, bylo všechno v pořádku a nikdo se ničeho nebál. Takové byly dny na pláži.

Jednou ale nastal okamžik, kdy jsem se cítila jako teď. Napadlo mě najednou - fičelo a celá obloha byla pokrytá mraky -, co by bylo, kdybychom se rozešli, a měla jsem představu velké trhliny. Pes stál v písku mezi námi, muž se vydal vpravo směrem ke kabině a já šla doleva k ústí řeky. Pes zůstal stát dlouho uprostřed a díval se střídavě za ním a za mnou, protože nevěděl, na kterou stranu má jít, pro koho se má rozhodnout. Čekal dlouho a já jsem posmutněla, protože jsem si představila, jaké to musí být pro dítě, když se rodiče rozejdou a ono chce jít za oběma, ale nemůže se roztrhnout ve dvě. Po chvíli se pes vydal za ním a mně to bylo jasné, protože to byl jeho pes.

Ptám se tě, jak to bude dál. Proč je to tak, jak to je? Nejraději bych byla jednoduchá. Dnes jsem se nedívala do žádné knihy, co by mi mohlo pomoci, našla jsem si něco sama, vlastně mi to napověděl pavouk nad mou postelí: že je někdy důležité nedělat nic. Pavouk je tak jednoduchý, že to ani nechápu. Je tak živý, a přece nedělá nic. Ráno byl tam, co je teď, a protože dneska jsem nebyla nikde, kde bych byla normálně, kdybych se nerozhodla tu zůstat, vím, že na tom místě byl i celou tu dobu mezitím. Zůstává viset na místě, které se mu zdá příhodné, neupředl ani pořádnou pavučinu, jen několik vláken, a čeká, až mu někdo vyjde naproti. Nenáročný a jednoduchý. Pravděpodobně je mu navíc ještě dáno, že přitom nemusí na nic myslet. Ale to tak úplně přesně nevím.

Jiná moje přítelkyně byla u energetičky, což je žena, kterou muž, s kterým sdílí jeden byt, nazývá čarodějnici. Zašla jsem za ní také. Ta žena pracuje tak intuitivně a svým způsobem nekonvenčně, že jsem se u ní cítila naprosto volně a ptala se jí na všechno možné, i na dost neobvyklé věci. Chtěla jsem po ní, aby mi předpověděla budoucnost a také aby mi sdělila důvod, proč se muž zdráhá se mnou opravdu mluvit a podívat se mi rovnou do očí, snést můj pohled. Chtěla jsem od ní vědět, jestli je správný můj pocit, že se obává, co by objevil, kdyby mě vpustil do svého srdce. Řekla mi, že žije ve vlastním světě, a tak mu od té doby říkám Vlk. Ale jen proto, že žije ve vlastním světě, ho přece ještě nemůžu mít méně ráda. To ani není třeba, řekla, protože on se vrátí, potřebuje čas, musí se naučit převzít

zodpovědnost. To už jsem věděla, a Vlk sám si dokonce vryl pod kůži: přebírám odpovědnost za svůj život. Opakoval si ta slova celé dny a kolem létaly střepy, křičel přitom tak nahlas, až si jeho přítel, kterého taky znám, začal dělat starosti, kdo to tam v noci tak řve. Dozvěděla jsem se to až později, protože v době, kdy to prováděl, jsem už spala, ale ve své posteli.

Dnes, jak tak stojím v kuchyni u linky, sleduji vodní páru a zalévám čaj, mě přepadne myšlenka, kterou ve mně vyvolala mediátorka. Řekla, že dneska je těžké najít muže, který by byl opravdu muž. Vysvětluje to válkou, kdy padly celé generace mužů, prostě se nevrátily domů a generace žen se musely naučit vypořádat se samy se vším. Byly nuceny vyvinout vlastní strategie, jak si poradit, a muži se naučili, jaké to je nebýt po ruce. Tak nějak podobně to lícila a já nevím, co si o tom mám myslet. Ale to ani není třeba, stačí, že jsem si to vyslechla a teď, krátce před snídaní, mě to přepadlo. Mediátorka mi řekla ještě spoustu dalších věcí, napovídala toho hodně, vyprávěla mi příběhy ze svého života, které potvrzovaly, co si myslím.

Doporučila mi ji také jedna přítelkyně. Ale nebyla to ta, která byla předtím u numeroložky, ani ta, která jako první poznala energetičku. Sítě rad a návodů mohou být až zarážejícím způsobem propletené, a také je možné se do jedné z nich zaplést. Když má ale člověk štěstí, nejdůležitější radu mu může dát pavouk nebo hejno ptáků, které mu přelétne nad hlavu. To nic nestojí, jen musí dávat velký pozor a mít hodně klidu a času.

Projet mu prsty vlasy nebo neprojet, zastavit se v nich, pohladit ho po čele nebo kolem úst, a když jsme se líbali, bylo to někdy tak něžné, až to bolelo. Když teď na to myslím, bolí to tak, že to ani nedokážu popsat, chci pořád cítit jeho kůži. Proč tu jednoduše není, to dodnes nevím. Proč neleží tam, kde mám ruku, když ji natáhnu? Pavouk u mě může zůstat třikrát tak dlouho, i když má třikrát tolik nohou, aby ode mě utekl, jako on.

Myslím, že Vlačák a já jsme se k sobě z nejrůznějších důvodů docela hodili. Přirozeně existují i důvody, které mluví proti, ale o těch teď nebudu mluvit. Pro například mluvilvy příkré rozdíly v zacházení s věcmi. Byli jsme jako dvě misky jedné váhy, jejíž ručička se pohybovala stále uprostřed, protože zatímco u něho jako by se měl každý předmět hned podrobit zkoušce trhem, já je všechny přímo zbožňovala. Stávalo se, že jsem se omluvila hrnci, když jsem ho nešetrně položila do dřezu, nebo salátové míse, pokud jsem o ni zavadila talířem. Vlk spíš zkouší, zda jsou předměty ještě celé, a to tak, že je rozpůlí. Když slyší, jak to v nich praská a jak se rozbíjí, když se ohnou nebo zaskřípou, ví, že to předtím bylo jinak. Jednou zhotovil přívěs za kolo, se vším všudy, s krásným spojovacím kloubem a dvojím závitem, nádherně svařený a vůbec, a když to měl celé hotové, zničil ho jízdou z kopce po lese plném kořenů. Kolem vedla sice asfaltová cesta, ale tou jet nechtěl, což mi bylo jasné. To bylo ten den, kdy se mě jeho bratr zeptal, co si s ním chci počít. Neodpověděla jsem, protože mě udivilo, že se mě na takovou věc ptá. Chtěl mi tím říct, co si o Vlkovi myslí, nebo co si myslí, že jsem já zač? Nebo mi tím chtěl o něm říct něco podstatného? I když jsem neodpověděla, dál jsem přemýšlela, co si s ním chci počít, a při té příležitosti mě napadlo, že miluju nadšence a fanatiky. Kdybyste mohli věřit tomu, že věci, které člověk nechá tak, jak jsou, jsou celé a uzavřené, bylo by mi to mnohem milejší, ale fanatiky si člověk nevybírá, ti mu spadnou do klína jako cukr do kávy.

Když má Vlk nové boty, leze s nimi po stromech tak dlouho, až už nové nejsou. To se mi líbí, protože existuje tolik lidí, co ještě nové boty šetří, i když už jsou dávno po smrti. Připadalo mi třeba hrozně smutné, když mi teta nedlouho před svou smrtí ukazovala pyžamo, které zabalila do hedvábného papíru a uložila do krabice. Chránila je víc než jako oko v hlavě, protože oko v hlavě se neochrání tím, že se člověk přestane dívat. Pyžamo leželo celá léta v krabici, protože jí připadalo příliš krásné, nové a drahé, než aby je nosila.

Je opravdu unikátní, říkala. To pak bylo ovšem i pro mě. A také zvlášť staromódní, nepraktické a tak nějak neživé, a tak skončilo na blešáku, třebaže by si zasloužilo prožít krásné chvíle s mou tetou v posteli a ona přinejmenším tytéž chvíle s ním.

Ani já své věci zbytečně nešetřím, nemyju ani použité plastické tašky. Ale jako mladá jsem k tomu měla sklony a proto mě Vlkovy akce těší, když jimi přidává závaží na svou stranu vah.

Mimo své drsné výboje ale Vlk miluje malé věci a dokáže být velmi něžný v nenápadnostech. Občas vkládá do květináčů ryzí křemínky, aby se květině dařilo líp, nebo s vervou obrušuje kousek dřeva, který pak spojí s jinými kousky, aby vznikl *mobile*. Nebo mi věnuje řetěz z kamínků, do nichž malou brusku vyrývá krásná znamení; to jsou věci, jimiž se vloudí člověku do srdce. Ale když už nechce, tak odejde. A může se stát, že se na něho chci spolehnout, právě když už tu není, chci něco slyšet, abych si alespoň část z toho všeho vysvětlila, ale on nepromluví. Potřebuje jazyk k tomu, aby si olízal rány, které neukáže.

Další důvod, proč se k sobě hodíme, souvisí s tělem. Jde o pupek a prsty u nohou, o způsob, jakým se za ně člověk chytá, o vůni v podpaží a o koutky očí. Není úplně bezvýznamné, jak člověk zahýbá za roh, jak přeskakuje kameny, jak ohýbá větve dolů nebo jak se staví ke koupání v moři. Jak otvírá dveře a osušuje se po sprchování, jak vkládá filtr do kávovaru a jak se poutá na sedadle pro spolujezdce. Jak kdo kde sundává dálniční známku nebo demontuje umyvadlo. To všechno se mi může líbit nebo nemusí. To všechno Vlk dělal v mých očích krásně.

Vlk si teď opatřil povolení ke sběru dříví. Před několika týdny, to už bylo po našem rozchodu, se mě ptal na číslo, kam se má kvůli tomu obrátit. Dala jsem mu je, když jsme seděli v autě a jeli pro psa. Ten nápad s povolenkou jsme dostali ještě v době, kdy jsme byli spolu, mně se líbil, protože by mě bavilo chodit s Vlkem po lese a sbírat dříví. Pro mě samotnou by to asi bylo obtížné, protože nedokážu odseknout velké větve, strom neporazím už vůbec a nemám ani sílu zdvihat větší kusy. S Vlkem by to šlo určitě docela dobře a měli bychom pokaždé pěkný úlovek. Každý z nás by si nechal svou část a kdyby pak on byl u mě nebo já u něho, měli bychom z toho tepla něco oba. A jedno teplo bychom si ušetřili. Práce se dřevem společně s Vlkem se mi líbila i za větrných dnů. Narovnali jsme dříví do sklepa, narovnali je i za dům, aby v létě na teplém vzduchu vyschlo, a pak, když bylo suché, jsme utvořili řetěz (sestavající se ze mě a Vlka) a dopravili je od špalku ke sklepnímu oknu a odtamtud okénkem do sklepa. Byl to krásný pohyb, brát od Vlka dříví, házet je dolů, otočit se kolem vlastní osy, vzít od něho další a hodit je do sklepa. Před hozením jsem je musela udržet pohromadě, aby se vešlo do části okna, protože to jsou stará, železným rámem na tři díly dělená okna, u nichž lze otvírat jen jednotlivá křídla a rámy pak překázejí. Po hození do sklepa jsem se za dřívím už nepodívala, protože Vlk mi mezitím podával další, vzala jsem je a přitom jsme si pohlédli do očí, já se obrátila a hodila dříví dolů, zase se obrátila, vzala další a podívala se Vlkovi do očí. Někdy mi ho podal tolik, měl přece větší ruce než já, že mi dvě tři dřívka spadla na zem a čas sebrat je jsem měla, jen když se Vlk zastavil, podíval se mi do očí a usmál se. Bylo to jako u běžícího pásu a bylo to veselé, protože se mi točila hlava. Bohužel nevím, proč si Vlk opatřil povolenku až před nedávnem a proč do toho mezitím musel přijít náš rozchod. Dříví na topení si teď z velkých kusů štípám sama. Zpočátku to bylo hrozně namáhavé, protože se mi na nerovném špalku kácelo, ale to se naučíš, řekl mi Vlk a nechal mě s tím samotnou. Ted' už mi jde štípání mnohem líp než před pár týdny a dobře se tím také odbourávají agrese. Jeden můj kolega se mě ptal, jestli vůbec nějaké mám. Zprvce neví nic o Vlkovi, a pak, nějaké se vždycky najdou, když je člověk k odbourávání potřebuje.